

Cuprins

Abrevieri.....	5
Prima verba.....	9
Introducere.....	12
TITLUL I. TEORIA GENERALĂ A ACȚIUNILOR DIRECTE.....	16
Considerații introductive privind relativitatea efectelor convențiilor și enunțarea excepțiilor de la acest principiu.....	16
Capitolul I. Acțiunile directe în dreptul civil francez. Starea lor în dreptul civil român.....	20
Secțiunea I. Originea, istoricul și evoluția acțiunilor directe.....	20
1. Noțiune.....	20
1.1. Acțiunile directe vs. acțiunea oblică și acțiunea pauliană.....	21
2. Istoric și origine.....	25
Secțiunea a II-a. Natura juridică și mecanismul acțiunilor directe.....	27
3. Natura juridică a acțiunilor directe.....	27
4. Regimul juridic al acțiunilor directe.....	29
4.1. Condiții prealabile exercitării acțiunilor directe.....	30
4.1.1. Condiții privind titularul acțiunilor directe.....	31
4.1.2. Condiții privind debitorul intermediar.....	32
4.1.3. Condiții privind subdebitorul.....	34
4.2. Condiții privind exercitarea acțiunilor directe.....	36
4.2.1. Opțiunea creditorului.....	36
4.2.2. Autonomia relativă a acțiunilor directe.....	37
Înainte de sesizarea instanței de judecată.....	37
După sesizarea instanței de judecată.....	38
5. Efectele acțiunilor directe.....	45
5.1. Efectele față de subdebitor și creditorii săi.....	45
5.2. Efectele față de debitorul intermediar.....	47
5.2.1. Soluții din jurisprudența franceză.....	48
5.3. Efectele față de creditorii debitorului intermediar.....	51
Secțiunea a III-a. Clasificarea acțiunilor directe.....	53
6. Acțiuni directe generale și acțiuni directe speciale.....	54

7. Acțiuni directe perfecte și acțiuni directe imperfecte	55
8. Acțiuni directe în plată și acțiuni directe în garanție	58
9. Acțiuni directe adevărate și acțiuni directe false.....	60

Capitolul II. Teoriile privitoare la fundamentele acțiunilor directe

Capitolul II. Teoriile privitoare la fundamentele acțiunilor directe	62
Secțiunea I. Teoriile tradiționale	62
10. Mecanismele subiective.....	62
10.1. Stipulația pentru altul.....	62
10.2. Mandatul.....	69
10.3. Subrogația personală.....	71
10.4. Cesiunea de creanță.....	71
10.5. Gestiunea de afaceri.....	74
11. Mecanismele obiective.....	75
11.1. Teoria accesoriului.....	75
11.2. Subrogația reală.....	77
11.3. Privilegiul.....	78
11.4. Îmbogățirea fără justă cauză.....	80
11.5. Poprirea.....	81
11.6. Novația.....	85
Scurte concluzii cu privire la teoriile tradiționale.....	87
Secțiunea a II-a. Teoriile fondatoare ale acțiunilor directe	88
12. Teoria exegetică.....	89
12.1. Admiterea acțiunilor directe și primele manifestări.....	89
13. Teoria clasică.....	96
13.1. Teza P. Bézin.....	98
14. Teoria legalistă.....	99
14.1. Noțiune.....	99
14.2. Critici.....	100
15. Teoria doctrinară.....	102
16. Teoria grupurilor de contracte.....	105
16.1. Grupurile de contracte, corector al principiului relativității efectelor convențiilor.....	110
16.2. Grupurile de contracte, posibil fundament al acțiunilor directe.....	113
16.2.1. Contractanții extremi și succesorii cu titlu particular.....	116
16.2.2. Contractanții extremi nu sunt legați contractual.....	117
16.3. Mecanismele subiective în raport cu acțiunile directe în garanție sau în răspundere.....	119
16.3.1. Cesiunea de creanță.....	119

16.3.2. Stipulația pentru altul.....	121
16.4. Mecanismele obiective în raport cu acțiunile directe în garanție sau în răspundere.....	122
16.4.1. Regula accesoriului.....	122
16.4.2. Efectele regulii accesoriului.....	124
16.4.2.1. Grupul omogen: vânzare-vânzare.....	124
16.4.2.2. Grupul eterogen: antrepriză-vânzare.....	126
16.4.3. Consecințele regulii accesoriului.....	129
16.4.3.1. Grupul format din succesiunea de contracte de vânzare.....	132
16.4.3.2. Grupul format din succesiunea unui contract de vânzare și un contract de antrepriză.....	139
16.5. Regimul juridic al acțiunilor directe în raport cu grupurile de contracte.....	148
16.5.1. Contractul subdebitorului, cauză eficientă a dreptului creditorului titular al acțiunii.....	150
16.5.2. Acțiunea directă se fundamentează pe un drept individual.....	153
16.5.3. Acțiunea directă se fundamentează pe un drept preexistent.....	154
16.5.4. Acțiunea directă se fundamentează pe un drept nederivat.....	162
16.5.5. Complementul cauzei eficiente a acțiunii directe a creditorului împotriva subdebitorului.....	163
Scurte concluzii cu privire la teoriile fondatoare.....	168
Secțiunea a III-a. Teoriile contemporane ale acțiunilor directe.....	169
17. Acțiunile directe, mijloc juridic corector al principiului relativității efectelor convențiilor.....	169
17.1. Teza Demolombe.....	170
17.2. Teza Labbé.....	171
18. Acțiunile directe, mijloc juridic corector al principiului egalității creditorilor.....	175
19. Aplicațiile contemporane ale acțiunilor directe.....	176
19.1. Acțiunile directe în plată și mecanismul lor juridic.....	177
19.1.1. Corelarea acțiunilor directe în plată cu vechiul și noul Cod civil român.....	178
19.1.2. Acțiunile directe în plată în dreptul francez.....	180
19.2. Acțiunile directe în garanție sau în răspundere și mecanismul lor juridic.....	188
19.2.1. Noțiune.....	188

19.2.2. Acțiunile directe în garanție în dreptul roman.....	189
19.2.3. Acțiunile directe în garanție în dreptul francez premodern, anterior Codului civil.....	190
19.2.4. Acțiunile directe în garanție sub imperiul Codului civil francez.....	192
19.2.4.1. O nouă valență.....	193
19.2.4.2. Acțiunile directe, o recunoaștere jurisprudențială.....	194
19.2.4.3. Acțiunile directe în garanție sub imperiul jurisprudenței.....	196
19.2.4.4. Efectele transferului acțiunii în garanție.....	199
19.2.4.5. Evoluția acțiunilor directe în garanție sau în răspundere înainte de 1986.....	200
19.2.4.6. Evoluția acțiunilor directe în garanție sau în răspundere între 1986 și 1991.....	203
19.2.4.7. Evoluția acțiunilor directe în garanție sau în răspundere după 1991.....	206
Scurte concluzii cu privire la teoriile contemporane.....	210
Capitolul III. Subcontractul, element principal al grupurilor de contracte.....	212
20. Noțiune.....	212
20.1. Subcontractul în dreptul german.....	214
20.1.1. Subcontractarea în cazul contractelor de antrepriză de lucrări în construcții.....	216
20.1.2. Plata datoriei unei alte persoane.....	217
20.1.3. Acțiune directă derivată din subcontractări.....	224
20.2. Subcontractarea în cadrul contractului de furnizare din noul Cod civil român.....	225
20.3. Scurte considerații despre contractul-cadru de distribuție comercială în raport cu grupurile de contracte.....	228
20.3.1. Contractul-cadru de distribuție comercială.....	230
Capitolul IV. Acțiunile directe și răspunderea contractuală.....	238
Capitolul V. Acțiunile directe în dreptul comparat.....	242
21. Acțiunile directe în dreptul englez.....	242
21.1. Principiul relativității efectelor convențiilor în dreptul englez (Privity of Contract).....	243
21.1.1. Drepturile stipulantului.....	245

21.1.2. Excepții de la principiul relativității efectelor convențiilor.....	247
21.1.2.1. Contractele de asigurare.....	247
21.1.2.2. Dreptul „trustului”.....	249
21.1.2.3. Cazuri comerciale.....	250
21.2. Principiul relativității efectelor convențiilor și dreptul la daune-interese.....	251
21.3. Principiul relativității efectelor convențiilor și clauzele de exonerare a răspunderii.....	252
21.4. Principiul relativității efectelor convențiilor și prejudiciul de natură economică.....	255
21.5. The Contract (Rights of Third Parties) Act 1999.....	259
21.5.1. Intenția de a crea un drept în favoarea unei terțe persoane. Condiții de validitate.....	260
21.5.2. Excluderi sau limitări ale actului din 1999.....	262
21.5.3. Exercitarea unor drepturi contractuale împotriva terțelor persoane.....	263
21.5.3.1. Contractul de agenție.....	264
21.5.3.2. Novația.....	264
21.5.3.3. Obligații transferate odată cu proprietatea.....	266
21.5.3.4. Alte modalități de executare a unor obligații față de terțe persoane.....	268
Scurte concluzii cu privire la acțiunile directe în dreptul englez.....	272
22. Acțiunile directe în dreptul scoțian.....	273
22.1. Intenția de a acorda un drept și irevocabilitatea acesteia.....	278
22.2. Determinarea terțului beneficiar.....	280
22.3. Interesul stipulantului.....	281
22.4. Nulitatea contractului în raport cu dreptul terțului beneficiar.....	281
22.5. Acțiunea terțului beneficiar în plată sau în executarea contractului.....	282
Scurte concluzii cu privire la acțiunile directe în dreptul scoțian.....	285
23. Acțiunile directe în dreptul german.....	286
23.1. Dreptul german în comparație cu dreptul englez și cu dreptul francez. În dreptul englez.....	286
23.2. Contractul în favoarea terțelor persoane (Verträge Zugunsten Dritter).....	289
23.2.1. Contractul de transport de persoane în conexiune cu serviciile unei agenții de voiaj.....	289

23.2.2. Contractele de asigurare care stipulează o prestație în favoarea unei terțe persoane.....	291
23.2.3. Contractul de transport de bunuri în care destinatarul este tratat ca un terț beneficiar.....	292
23.3. Condițiile dobândirii dreptului de către terți.....	293
23.4. Efectele dreptului terților.....	293
23.5. Apărări împotriva terțului beneficiar.....	295
23.6. Contractele care creează drepturi de protecție față de terțe persoane (Verträge mit Schutzwirkung für Dritte).....	296
23.6.1. Cazuri privind vătămări personale și prejudiciu fizic.....	297
23.6.2. Prejudiciul exclusiv economic.....	299
23.6.3. Transferul prejudiciului (Schadensverlagerung sau Transferred loss).....	303
23.6.3.1. Cazuri privind riscuri.....	308
23.6.3.2. Cazuri privind reprezentarea indirectă.....	309
23.6.3.3. Cazuri privind administrarea bunurilor altuia.....	310
Scurte concluzii cu privire la acțiunile directe în dreptul german.....	311
24. Acțiunile directe în dreptul comunitar.....	312

TITLUL II. ACȚIUNILE DIRECTE ÎN CONTRACTELE REGLEMENTATE DE NOUL COD CIVIL 327

Capitolul I. Acțiunea directă a subdobânditorului împotriva primului vânzător.....	327
1. Acțiunea directă în garanție pentru evicțiune.....	327
25. Garanția pentru evicțiune.....	327
25.1. Noțiune.....	327
25.2. Condiții.....	328
26. Natura și fundamentul acțiunii directe în garanție pentru evicțiune.....	333
27. Efectele acțiunii directe în garanție pentru evicțiune.....	334
27.1. Efectele generale.....	335
27.2. Efectele speciale.....	336
28. Concluzii și propuneri de lege ferenda.....	342
2. Acțiunea directă în garanție pentru vicii ascunse.....	343
29. Garanția pentru vicii ascunse.....	343
29.1. Noțiune.....	343
29.2. Condiții.....	344
30. Efectele acțiunii directe în garanție pentru vicii ascunse. Natură și fundament.....	346
31. Concluzii și propuneri de lege ferenda.....	353

Capitolul II. Acțiunea directă a subantreprenorilor împotriva clientului sau beneficiarului lucrării	355
32. Contractul de antrepriză.....	355
32.1. Noțiune.	355
33. Contractul de subantrepriza.	356
33.1. Noțiune.	356
33.2. Condiții.....	356
34. Acțiunea directă a subantreprenorilor în dreptul francez.....	359
35. Acțiunea directă a subantreprenorilor în vechiul Cod civil.....	361
36. Acțiunea directă a subantreprenorilor în noul Cod civil.....	363
37. Bilateralizarea acțiunii directe.	369
38. Efectele acțiunii directe a subantreprenorilor.....	371
39. Răspunderea antreprenorului și subantreprenorului în contextul noului Cod civil.	374
39.1. Răspunderea pentru viciile lucrării.....	374
39.2. Răspunderea pentru calitatea construcției.	376
39.3. Răspundere solidara ori divizibila?.....	378
40. Concluzii și propuneri de lege ferenda.....	380
Capitolul III. Acțiunea directă a locatorului împotriva sublocatarului	383
41. Contractul de locațiune și sublocațiunea în dreptul civil român	383
1. Acțiunea directă în plată a locatorului împotriva sublocatarului.....	384
42. Sediul legal al acțiunii directe în plată a locatorului împotriva sublocatarului. Caracterul său unilateral.....	384
43. Condițiile de exercitare și mecanismul acțiunii directe în plată a locatorului.....	386
44. Efectele acțiunii directe a locatorului.	389
45. Răspunderea locatarului și a sublocatarului față de locator.....	392
2. Acțiunea locatorului cedat împotriva locatarului cedent în cazul cesiunii locațiunii	394
46. Natura juridică a acțiunii locatorului cedat împotriva locatarului cedent.	394
47. Efectele acțiunii locatarului cedent împotriva locatorului cedat.....	396
48. Concluzii și propuneri de lege ferenda (bilateralizarea acțiunii).	400
Capitolul IV. Acțiunea directă a expeditorului și a destinatarului transportului împotriva transportatorului substituit	402
49. Contractul de transport.....	402
49.1. Noțiune.	402

1. Substituirea transportatorului în contractul de transport de bunuri	402
50. Natura juridică și fundamentul acțiunii expeditorului și destinatarului transportului.....	402
51. Natura juridică și fundamentul acțiunii expeditorului.....	404
52. Natura juridică și fundamentul acțiunii destinatarului.....	406
2. Acțiunea directă a navlosantului împotriva subnavlositorului sau expeditorului.....	410
3. Acțiunea în răspundere în transportul succesiv sau combinat.....	415
53. Natura juridică și fundamentul acțiunii.....	415
54. Transportul succesiv sau combinat de bunuri.....	415
54.1. Transportatori succesivi independenți.....	418
54.2. Comisionarul de transport.....	420
54.3. Contractul de expediție.....	421
54.4. Transportul în temeiul unui document unic de transport.....	424
55. Transportul succesiv sau combinat de persoane și bagaje.....	427
55.1. Sediul legal.....	427
55.2. Transportul de persoane.....	429
55.3. Transportul de bagaje.....	431
56. Răspunderea transportatorilor în cazul transportului succesiv sau combinat.....	433
57. Concluzii și propuneri de lege ferenda.....	435

Capitolul V. Acțiunea directă a deponentului împotriva subdepozitarului.....	437
58. Contractul de depozit.....	437
58.1. Noțiune.....	437
59. Subdepozit în cazul depozitului obișnuit (voluntar sau regulat).....	439
59.1. Noțiune. Condiții. Efecte.....	439
60. Acțiunea directă a deponentului împotriva subdepozitarului.....	452
61. Acțiunea directă a deponentului în contextul noului Cod civil.....	455
62. Subdepozitul în cazul depozitului necesar și hotelier.....	467
63. Răspunderea depozitarului și a subdepozitarului.....	472
64. Concluzii și propuneri de lege ferenda.....	475

Capitolul VI. Acțiunea directă a mandantului împotriva submandatarului.....	477
65. Contractul de mandat.....	477
65.1. Noțiune.....	477

66. Acțiunea directă în raporturile juridice născute din contractul de mandat sub imperiul vechiului Cod civil.	477
67. Acțiunea directă în raporturile juridice născute din contractul de mandat în textele noului Cod civil.	479
68. Răspunderea mandatarului față de mandant. Răspunderea mandatarului în cazul substituirii autorizate.	483
69. Acțiunea directă în raporturile juridice născute din contractul de agenție.	487
70. Acțiunea directă în raporturile juridice născute din contractul de comision.	493
71. Mandatarul și submandatarul, agentul și subagentul – răspundere solidară?	500
72. Scurte precizări cu privire la acțiunea directă în contractul de mandat în accepțiunea dreptului francez și italian.	503
73. Efectele acțiunii directe a mandantului împotriva submandatarului.	506
74. Concluzii și propuneri de lege ferenda.....	508

Capitolul VII. Acțiunea directă a victimei care a suferit un prejudiciu împotriva asigurătorului de răspundere civilă, în general, și împotriva asigurătorului de răspundere civilă auto, în special

75. Istoric.....	511
76. Acționarea în justiție a asigurătorului.....	514
77. Acțiunea directă, garanție de plată a părții prejudiciate	515
78. Reglementarea acțiunii directe a părții prejudiciate în dreptul civil român.	515
78.1. Conexitatea dintre noul Cod civil, Legea nr. 136/1995 și Legea nr. 132/2017.	515
79. Calificarea juridică a acțiunii directe a victimei împotriva asigurătorului.....	523
79.1. Caractere juridice	523
79.1.1. Acțiune directă prevăzută expres de lege.	523
79.1.2. Acțiune directă specială.	523
79.1.3. Acțiune directă perfectă.....	523
79.1.4. Acțiune directă în plată.	524
79.2. Părțile acțiunii directe	524
79.2.1. Titularul acțiunii directe.	524
79.2.2. Calitatea procesuală activă a titularului acțiunii directe.	524

79.2.3. Asiguratul, intervenient forțat exonerat de răspundere sau pârât, codebitor solidar?	530
79.2.4. Calitatea procesual pasivă: asiguratul, asigurătorul sau în același timp asiguratul și asigurătorul.....	533
79.2.5. Asiguratul și Asigurătorul. Răspundere solidară sau <i>in solidum</i> ?.....	536
79.2.6. Discuții raportate la calitatea procesuală pasivă în cadrul acțiunii directe a victimei. Comparație cu dreptul francez	544
79.2.6.1. Acțiunea directă împotriva asigurătorului.	544
79.2.6.2. Acțiunea împotriva asiguratului.	546
79.2.6.3. Excepții de la obligația de a acționa în justiție asiguratul	547
80. Fundamentul și natura juridică a acțiunii directe.	557
80.1. Fundamentul acțiunii directe.	557
80.2. Natura răspunderii asigurătorului. Răspundere delictuală vs. răspundere contractuală.....	559
81. Competența de soluționare a acțiunii directe. Comparație între dreptul francez și dreptul român	563
81.1. Dreptul francez.....	563
81.2. Dreptul român.	565
82. Prescripția dreptului material la acțiune. Comparație între dreptul francez și dreptul român	565
82.1. Dreptul francez.....	565
82.2. Dreptul român.....	567
83. Efectele acțiunii directe a victimei împotriva asigurătorului de răspundere civilă.....	568
83.1. Dreptul francez.....	568
83.1.1. Evitarea concursului creditorilor chirografari ai asiguratului.....	568
83.1.2. Concursul între titularii acțiunii directe	569
83.1.3. Menținerea drepturilor victimei împotriva asiguratului.....	569
83.2. Dreptul român.	570
84. Concluzii și propuneri de lege ferenda.	571
Concluzii.....	573
Bibliografie	577